

Madvig: Jeg beder om Forlæbelse, fordi jeg, der hverken er Handelsmand eller Jurist, siger et Par Ord om et Spørgsmaal, hvorom baade Handelsmænd og Jurister allerede have udtalt sig; men jeg faar Mod til at sige det, fordi det, jeg havde i Sinde at udtale, dengang jeg forlangte Ordet — det er længe siden — i det Væsentlige nu er sagt eller i det Ringeste antydet af den ærede Justitsminister. Jeg samstemmer i høj Grad med Tanken i § 24, og jeg tror, at baade Hensynet til Sagens egen Beskaffenhed og Hensynet til vor Kriminallov kræver en saadan Paragraf, som § 24; men der synes paa den anden Side at savnes Noget ved denne Paragraf, og navnlig en Tidbestemmelse. Den ærede Ordfører har gjentagne Gange sagt, at man maatte modvirke en Fremgangsmaade, hvorved der i de sidste Dage umiddelbart før Falliten udbetales Penge til enkelte Kreditorer, til Skade for de øvrige, og jeg finder det ogsaa fuldkommen rigtigt, at der ikke maa ske Udbetalinger paa en Tid, da Falliten staar nær for og er vis, og denne Visshed er givet baade for den, der kommer til Fallit, og den Kreditor, der faar Pengene udbetalt; men Paragrafen, som den nu er affattet, eller som den foreslaas affattet, indeholder ikke ganske denne Begrændsning. De Forudsætninger, der opstilles for, at der kan kræves tilbage, hvad der er udbetalt til en Kreditor som forfalden Gjæld, ere, naar jeg holder mig til Vædringsforslaget, for det Første, at Skyldnerens Bo ifølge § 41 skal tages eller ifølge §§ 42 eller 44 er begjært taget under Konkursbehandling, eller at Skyldneren ifølge Lovens Regler er pligtig selv at opgive sit Bo. Alle disse Betingelser omfatte et kort, meget begrændset Tidsrum for den virkelige Indtrædelse af Falliten; der kan ikke være Spørgsmaal om mere end i det Høieste en Uge eller et Par. (Modsigelse.) Er den Vedkommende borttrømt, kan der ikke være Tale om saa lang Tid; er Boet begjært taget under Behandling, kan der ikke være Tale om nogen længere Tid, og er han pligtig til selv at opgive sit Bo, kan der heller ikke være Tale om lang Tid. Saa kommer der imidlertid endvidere en Almindeliggjørelse af Betingelserne, idet det nemlig hedder: „naar han maa siges

isvrigt at have maattet forudsætte Fallissement som nær forestaaende“. Men hvilket Tidsrum er det, hvori man maa forudsætte Fallissement som nær forestaaende? Jeg veed ikke, om der gives nogen almindelig vedtagen Beregning herfor, men ellers er det meget vanskeligt at sige, paa hvilken Tid en Fallent har forudset sit Fallissement som nær forestaaende. Det kommer an paa Forholdene; der kan være Tilfælde, hvor man i flere Maanedes Tid kan svæve i Uvisshed om, hvorvidt man kan gaa det igjennem eller ikke, og der kan være andre Tilfælde, hvor det er ganske vist, at det Hele maa briste om et Par Dage. Det kommer ogsaa an paa Individierne; den One kan uden nogen fraus paa Grund af sin sangviniske Karakter vurdere sin Tilstand ganske anderledes end den Anden. Der er altsaa her en Usikkerhed i Forudsættningerne, der kan føre til, at man maa spørge: Skal en Mand have kunnet forudsætte Fallissement 8 Dage, førend Falliten udbrod, eller maaske 2 Maanedes eller 3 Maanedes, før Falliten udbrod. Dette er et overmaade vigtigt Spørgsmaal, og dertil svarer Noget i Betingelserne for den Mand's Vedkommende, der modtager Betalingen. Han skal have forudset eller have haft Kundskab om Forhold og Omstændigheder, hvorefter Skyldnerens Fallissement maa betragtes som nær forestaaende; men dette er en Ting, der er meget vanskeligt at bedømme, thi der er jo ikke blot Spørgsmaal om Kundskab om visse for dette Bo særegne, faktiske Forhold, men der kan ogsaa blive Spørgsmaal om Bedømmelse af Handelskonjunkturerne i Almindelighed. En Mand, der staar i Forhold til en anden Handelsmand og har Penge tilgode hos ham, som ere ferskaldne, kan paa den Tid, han modtager sit Tilgodehavende, uden at han har mindste Kundskab om, at der er foregaaet noget Særegent med Skyldneren eller hans Bo, dog undertiden være i Stand til at sige: Denne Mand maa gaa fallit. Han kan nemlig vide, at vedkommende Mand i Nar har meget store Forbindelser paa Amerika og har uhyre store Summer tilgode der, men at deres Infassation ifølge indtrufne politiske Forhold er bleven umulig, saa at han maa gaa fallit.